

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 63 | 30 Ağustos-5 Eylül 2021

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 104 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş belgesinde](#) söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

4 Eylül: Ankara'da bir cezaevinde tutulurken durumu kötüleşen 70 yaşındaki mahkum Mehmet Ali Çelebi, tahliyesinin ardından birkaç gün sonra [hayatını kaybetti](#).

KEYFİ YAŞAM HAKKI İHLALLERİ

3 Eylül: Şırnak'ta bir zırhlı polis aracı 7 yaşındaki Mihraç Miroğlu'na [carptı](#) ve ölümüne sebep oldu. Aracı kullanan polis memuru olaydan üç gün sonra ifadeye çağırıldı ve ifadesinin ardından gözaltına alınmadan [serbest bırakıldı](#).

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevlerinden ihraç edilen ve sırasıyla 6 Ağustos 2019 ve 29 Aralık 2020 tarihlerinde ortadan kayboldukları ihbar edilen eski kamu çalışanları [Yusuf Bilge Tunç](#) ve [Hüseyin Galip Küçüközyiğit](#)'ten bir haber alınamadı. Tunç ve Küçüközyiğit'in ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin

dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örnekleri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

31 Ağustos: Van Valiliği il sınırları içerisinde 15 gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#).

1 Eylül: İstanbul'da bir kaymakamlık, ilçe sınırları içerisinde beş gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#). Yasaklama kararı 1 Eylül günü düzenlenmesi planlanan Dünya Barış Günü etkinlikleri öncesinde geldi.

1 Eylül: Eskişehir Valiliği il sınırları içerisinde 15 gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#). Yasaklama kararı Dünya Barış Günü vesilesiyle yapılması planlanan bir gösteri öncesinde geldi.

3 Eylül: Mardin Valiliği il sınırları içerisinde 15 gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#).

5 Eylül: İstanbul'da polis Dünya Barış Günü ile ilgili düzenlenen bir gösteriye [müdahale ederek](#) 57 kişiyi gözaltına aldı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

30 Ağustos: Opera sanatçısı ve köşe yazarı Güvenç Dağüstün, İstanbul'da bir konserin ardından iki kişinin fiziksel saldırısına [uğradı](#).

1 Eylül: Mardin'de savcılar Konya'daki bir Kürt aileyi hedef alan ve yedi kişinin hayatına mal olan bir ırkçı saldırıya dair haberleri nedeniyle JinNews muhabiri Öznur Değer hakkında [soruşturma başlattı](#).

1 Eylül: İstanbul'da bir mahkeme yüksek rütbeli bir polis memurunun ismini içeren bir organize suç davasına ilişkin haberlere [erişim engeli](#) getirdi.

1 Eylül: Medyaya konuşan iktidar partisi yetkilileri, Ekim ayında teklif edilmesi planlanan sosyal medyaya ilişkin yeni yasa tasarısının sosyal medyada "örgütlü olarak yalan ve dezenformasyon yaydığı" tespit edilen kişiler için hapis cezaları öngördüğünü açıkladı. Yetkililer ayrıca bu kişilerin belirlenmesi için özel bir birim kurulacağını [belirtti](#).

2 Eylül: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir kararında Resul Üçdağ adlı bir kişinin Facebook'ta paylaştığı iki fotoğraf nedeniyle terör suçlamasından mahkum edilmesinin ifade özgürlüğünün ihlali olduğuna [hükmetti](#).

3 Eylül: Anayasa Mahkemesi bir kararında 2013 yılında gazeteci Gökhan Biçici'nin haber takibi sırasında polis şiddetine maruz kalmasının insanlık dışı muameleye karşı koruma hakkının ihlali olduğuna [hükmetti](#).

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

6 Eylül: Şırnak'ta zırhlı bir aracı kullanırken 7 yaşındaki bir çocuğun ölümüne neden olan polis memuru ifadesinin alınmasının ardından, olay esnasında hız yaptığı yönündeki görgü tanıklıklarına rağmen, gözaltına alınmaksızın savcılar tarafından [serbest bırakıldı](#).

KÜRT AZINLIK

1 Eylül: Mardin'de savcılar Konya'daki bir Kürt aileyi hedef alan ve yedi kişinin hayatına mal olan bir ırkçı saldırıya dair haberleri nedeniyle JinNews muhabiri Öznur Değer hakkında [soruşturma başlattı](#).

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

30 Ağustos: Medyada yer alan haberlerde Türk sınır güçlerinin Yunanistan tarafından geri itilen 50'den fazla göçmeni Meriç Nehri'ne attığı [iddia edildi](#).

1 Eylül: Van'da bir kamyonun kasasında çimento torbalarının altında saklanan toplam 78 Afgan göçmen [yakalandı](#).

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

2 Eylül: Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD), bir müvekkilleri olan Sonuç Gürdeğir'in 24 Ağustos günü

gözaltına alınmasının ardından polis tarafından ağır işkenceye maruz bırakıldığını [duyurdu](#).

3 Eylül: Anayasa Mahkemesi bir kararında 2013 yılında gazeteci Gökhan Biçici'nin haber takibi sırasında polis şiddetine maruz kalmasının insanlık dışı muameleye karşı koruma hakkının ihlali olduğuna [hükmetti](#).

4 Eylül: İstanbul'da polisin bir kuryeyi gözaltına alırken boğazını sıktığı [duyuruldu](#).